

Број/Број: 01/4-50-1-4-25/08
Сарајево/Sarajevo, 9.6.2008. godine

Z A P I S N I K

25. sjednice Komisije za finansije i budžet Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH,

održane 2.6.2008., u vremenu od 10 do 11,50 sati.

Sjednici Komisije prisustvovali su članovi: Sadik Bahtić, Velimir Jukić, Lazar Prodanović, Adem Huskić, Salko Sokolović i Bajazit Jašarević.

Odsustvovali su: Zlatko Lagumdžija, Drago Kalabić i Savo Erić.

Sjednici su također prisustvovali: Dragan Prusina, direktor, Simo Janković, predsjednik Upravnog odbora, Senada Rakovac, šef Računovodstva, i Nino Hasanović, urednik iz JPNIO Službeni list BiH, Martin Bowen, rukovodilac, i Samir Mušović, član DFID tima, Željko Kosmajac, sekretar, i Muhameda Abaz, stručni saradnik pri Komisiji, te Amila Ibrahimović, saradnik na LSP projektu OSCE-a.

Sjednicom je predsjedavao Sadik Bahtić, predsjedavajući Komisije.

Za sjednicu je predložen sljedeći

DNEVNI RED

1. Usvajanje Zapisnika 23. sjednice Komisije;
2. Razmatranje Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju za 2007. godinu i Plana poslovanja za 2008. godinu (sačinilac: JPNIO Službeni list BiH);
3. Razmatranje dopisa Ad hoc komisije za pripremu izmjena i dopuna Poslovnika Predstavničkog doma, te prečišćenog teksta Poslovnika, od 9.4.2008.;
4. Presentacija DFID tima o temi: “ Jačanje uloge komisija za finansije i budžet u budžetskom procesu“;
5. Tekuća pitanja.

Dnevni red usvojen je jednoglasno.

Ad.1. Usvajanje Zapisnika 23. sjednice Komisije

Članovi Komisije usvojili su Zapisnik 23. sjednice jednoglasno, bez primjedbi.

Ad. 2. Razmatranje Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju za 2007. godinu i Plana poslovanja za 2008. godinu (sačinilac: JPNIO Službeni list BiH)

U uvodu za ovu tačku dnevnog reda **predsjedavajući Komisije** naveo je da je JPNIO Službeni list BiH postupio po zaključku Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, od 19.3.2008., te je Parlamentarnoj skupštini BiH, 16.4.2008., dostavio Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2007. godinu. Informirao je prisutne da Izvještaj nije razmatralo Vijeće ministara BiH.

Dragan Prusina, direktor JPNIO Službeni list BiH, istakao je da je postupljeno po zaključku Predstavničkog doma, da je Izvještaj 11.4.2008. poslat i Vijeću ministara BiH, ali da mu nije poznato zbog čega nije razmatran.

Lazar Prodanović bio je mišljenja da je Izvještaj prije Komisije trebalo razmatrati Vijeće ministara BiH. Predložio je skidanje ove tačke s dnevnog reda sjednice Komisije, kao i zakazane sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Potom su se svi članovi Komisije saglasili da se na ovoj sjednici ne razmatra navedeni izvještaj, te donijeli sljedeći zaključak:

„Komisija predlaže da se na 30. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, predviđenoj za 4.6.2008., ne razmatra Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju JPNIO Službeni list BiH za 2007. godinu, zbog neophodnosti prethodnog izjašnjenja Vijeća ministara BiH o navedenom izvještaju.“

Ad.3. Razmatranje dopisa Ad hoc komisije za pripremu izmjena i dopuna Poslovnika Predstavničkog doma, te prečišćenog teksta Poslovnika, od 9.4.2008.

U uvodu ove tačke dnevnog reda **predsjedavajući** je podsjetio da je Komisija prilikom razmatranja revizorskih izvještaja za 2006. godinu donijela preporuku o potrebi osnivanja dvije nove zajedničke komisije koju je uputila Predstavničkom domu a sve s ciljem efikasnijeg obavljanja komisijjskih nadležnosti. Navedena preporuka zahtijeva izmjenu postojećeg poslovnika, te je mišljenja da je treba uputiti Ad hoc komisiji na razmatranje, nakon čega je otvorio raspravu.

Bajazit Jašarević naveo je da je Komisija preporuku donijela na početku ovog saziva, kada se očekivao veći stepen saradnje među političkim strankama. Međutim, taj stepen saradnje nije postignut, a činjenica jeste i da postojeće zajedničke komisije Parlamentarne skupštine BiH u svom funkcioniranju imaju više problema nego prednosti. Naveo je da je zaključak dobar, ali nije realan, te izrazio bojazan da se ujedinjavanjem komisija za finansije i budžet ne bi postigao željeni cilj.

Adem Huskić predložio je da se preporuka uputi Ad hoc komisiji u proceduru.

Nakon kraće rasprave zaključeno je da se Ad hoc komisiji dostavi preporuka Komisije usvojena nakon razmatranja izvještaja Ureda za reviziju institucija BiH o finansijskom poslovanju budžetskih korisnika za 2006. godinu, a koja glasi:

“Komisija predlaže Predstavničkom domu da pokrene aktivnosti na izmjenama Poslovnika u pravcu osnivanja dviju novih zajedničkih komisija, i to: Zajedničke komisije za reviziju i Zajedničke komisije za finansije i budžet. Osnivanjem tih zajedničkih komisija bila bi uspostavljena posebna komisija za stalno praćenje brojnih revizijskih izvještaja, a prestala bi i potreba za postojanjem dviju paralelnih komisija u domovima, što bi dovelo do racionalizacije rada.“

Ad.4. Prezentacija DFID tima o temi: “Jačanje uloge komisija za finansije i budžet u budžetskom procesu“

U okviru ove tačke dnevnog reda **Martin Bowen, rukovodilac DFID tima**, održao je prezentaciju o temi: „Jačanje uloge komisija za finansije i budžet u budžetskom procesu“, koja se sastojala od sljedećih teza:

- iskustva stečena na prethodnom projektu finansiranom od DFID-a
- tehnička podrška DFID-a komisijama za finansije i budžet
- uloga komisija za finansije i budžet u budžetskom procesu
- diskusija

U okviru prve teze **Martin Bowen** naveo je da je prethodni projekat DFID- a „Jačanje upravljanja javnim finansijama u BiH“ bio usmjeren na 14 ministarstava finansija svih nivoa i njihove budžetske korisnike s ciljem poboljšanja efektivnosti i efikasnosti upravljanja javnim finansijama. Rezultat tog projekta su priručnici o budžetu državnog i entitetskih ministarstava finansija, kao i priručnik o budžetu za parlamentarce.

U drugoj tezi naveo je da je u aprilu 2008. godine Odjel za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije (DFID) potpisao Memorandum o razumijevanju s komisijama za finansije i budžet oba doma Parlamentarne skupštine BiH za pružanje tehničke pomoći za period od osam mjeseci u sljedećem:

- pripremi smjernica o budžetskom procesu,
- pripremi smjernica o procjenama učinka, te nadgledanju realizacije prethodnih preporuka,
- izradi nacrtu godišnjeg radnog plana komisija,
- pripremi dokumenta za raspravu o mogućim poboljšanjima u pogledu funkcionalnosti i organizacije.

DFID planira pružanje dugoročne podrške s novim Projektom pod nazivom „Jačanje upravljanja javnim finansijama u BiH“, koji bi počeo u septembru 2008. godine.

Zatim je pojasnio proces srednjoročnog planiranja i izrade budžeta u BiH, koji se sastoji od deset koraka:

1. dostavljanje instrukcije za budžetske korisnike
2. finalizirana srednjoročna ekonomska i fiskalna prognoza
3. dostavljanje tabela pregleda prioriteta budžetskih korisnika
4. usvajanje dokumenta okvirnog budžeta
5. dostavljanje instrukcija za budžetske korisnike
6. dostavljanje zahtjeva budžetskih korisnika
7. rasprave o budžetu s resornim ministarstvom i Vijećem ministara BiH
8. usvajanje nacrtu budžeta u Vijeću ministara BiH
9. dostavljanje Parlamentarnoj skupštini BiH nacrtu budžeta i popratne dokumentacije
10. usvajanje budžeta u Parlamentarnoj skupštini BiH

Također je naveo da Ministarstvo finansija i trezora BiH, svake godine izrađuje dokument okvirnog budžeta za trogodišnji period. Dokument predstavlja gornju granicu potrošnje za budžetsku godinu i preliminarne procjene potrošnje za naredne dvije godine sa osnovnim ciljem pojednostavljenja budžetskog procesa. Ovaj dokument prvi put je 2005. godine predstavljen institucijama BiH.

U okviru treće teze naveo je da ne postoji poseban pravilnik ni formalna procedura o ulozi nadležnih parlamentarnih komisija u budžetskom procesu. Ministarstvo finansija i trezora BiH priprema komisijama sažeti prikaz dokumentacije programskih budžeta budžetskih korisnika. Istakao je da se nadležnim komisijama daje jako malo informacija o očekivanim rezultatima potrošnje u institucijama BiH.

Zatim je naveo da je DFID tim u razgovoru s članovima nadležnih parlamentarnih komisija utvrdio da postoji nedovoljna usaglašenost u pogledu krajnjih rokova za budžetski proces, nedovoljno vremena za revidiranje budžeta, nepostojanje informacija o budžetskoj politici ili strategiji, neadekvatne informacije o planiranoj potrošnji budžetskih korisnika, vršenje rebalansa budžeta bez odobrenja Parlamentarne skupštine BiH, te nedovoljno kadrovskih i profesionalnih resursa u nadležnim komisijama.

Uloga Parlamenta u usvajanju budžeta jeste usvajanje ili revidiranje predloženog budžeta, te prihvatanje fiskalne strategije donesene od Vijeća ministara BiH. Praksa u modernim demokracijama jeste da svaka potrošnja mora biti s odorenjem Parlamenta.

Uloga komisija za finansije i budžet prilikom razmatranja Prijedloga budžeta treba da se koncentriše na procjenu usaglašenosti s ciljevima politika, ispitivanju alternativnih opcija potrošnje, procjenjivanje učinaka potrošnje, te predlaganju amandmana kao i zastupanju javnog interesa.

Predložio je da uloga komisija treba da ojača u četiri ključne tačke budžetskog ciklusa:

- pripremi dopisa Vijeću ministara BiH tokom utvrđivanja fiskalnog okvira i prioritarnih politika,
- uputi prijedloge Ministarstvu finansija i trezora BiH i Vijeću ministara BiH po pitanju zaključaka Parlamentarne skupštine BiH vezanih za nalaze revizije koji mogu uticati na budžetske prijedloge,
- izvršiti pregled i analizu Dokumenta okvirnog budžeta za period 2009.-2011. Također, komisije pripremaju dopis za Ministarstvo finansija i trezora BiH i Vijeće ministara BiH po pitanju: fiskalne politike, prioritarnih potrošnje i budžetskih ograničenja,
- izvršiti pregled i analizu budžetske dokumentacije (prijedlog budžeta i prateća dokumentacija).

Prvi predloženi koraci na jačanju uloge komisija su:

- dopis Vijeću ministara BiH s pozivom na saradnju i zahtjevom za poštivanje budžetskih rokova,
- dopisi budžetskim korisnicima uz obavještenje o skorom razmatranju njihovih programskih budžeta i zahtijevanje poboljšanja kvaliteta informacija koje se dostavljaju na uvid,
- usvajanje amandmana na Zakon o finansiranju institucija BiH,
- izrada nacrt smjernica za komisije s ciljem podrške njihovoj ulozi pri razmatranju i analizi budžeta.

Na kraju prezentacije informirao je članove Komisije da je nacrt prvog dopisa predsjedavajućeg Komisije prema Vijeću ministara BiH i Ministarstvu finansija i trezora BiH već pripremljen, te im dostavljen na odobrenje.

Nakon prezentacije otvorena je diskusija:

Adem Huskić naveo je da je Komisija do sada u budžetskom procesu imala pasivnu funkciju, što rezultira da se svake godine budžet usvoji u kratkom roku i izvan zakonom određenih rokova. Mišljenja je da bi sve parlamentarne komisije trebalo da se uključe u izradu budžeta nadležnog ministarstva pominjući pozitivnu praksu Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH i Ministarstva odbrane BiH.

Sadik Bahtić istakao je da bi komisije za finansije i budžet trebalo da imaju glavnu ulogu u budžetskom procesu. Podržao je prijedlog DFID-a za upućivanje pisama Vijeću ministara BiH i Ministarstvu finansija i trezora BiH u kojem će se insistirati na poštivanju zakonskih rokova u budžetskom procesu, te je mišljenja da bi to moglo dati određene pozitivne efekte.

Samir Mušović naglasio je da je cilj ove diskusije utvrđivanje smjernica o budžetskom i revizionom procesu koji će ostati nakon saradnje. Podsjetio je na četiri ključne tačke za jačanje uloga komisija pomenutih u prezentaciji, koje bi osigurale da komisije djeluju na vrijeme, a ne poslije nastupanja određenih nepravilnosti.

U raspravi je naveo da je Memorandum o razumijevanju imao za cilj da se povežu dva projekta: trogodišnji projekat DFID-a s Ministarstvom finansija i trezora BiH i naredni projekat planiran u septembru 2008. osiguravajući mogućnost da komisije nadziru procese u izvršnoj vlasti.

Rezultat ove saradnje bit će izrada vodiča, koji bi se kasnije mogao pretočiti u interni pravilnik.

Pored unapređenja budžetskog procesa, cilj projekta je i unapređenje i objedinjavanje rada komisija na revizorskim izvještajima. Obrada revizorskih izvještaja je složen posao, a prije njegovog otpočinjanja DFID planira pripremu materijala s rezultatima iz revizorskih izvještaja prethodnih godina za sve budžetke korisnike i njegovo dostavljanje Komisiji.

Informirao je da je DFID počeo saradnju sa USAID-om, te da se nada da bi ona mogla uključiti i veći broj učesnika koji su vezani istim poslom.

Naveo je da je uključen u aktivnost nadležnog odbora Republike Srpske za izradu pravnog akta u svrhu reguliranja procedure i zajedničkog pristupa razmatranju revizorskih izvještaja.

Velimir Jukić naveo je da se prilikom pripreme budžeta za narednu godinu ne raspolaže informacijama o realizaciji budžeta u tekućoj godini, u kojem pravcu bi trebalo napraviti izmjenu. U diskusiji je spomenuo svoje učešće na seminaru u organizaciji DFID-a gdje su se mogla

spoznati iskustva britanskog parlamenta u radu po revizorskim izvještajima. Istakao je da je revizorski proces u BiH dao dobre rezultate, te se nada još boljem.

Martin Bowen naveo je da su svi komentari dobri i da bi se mogli ugraditi u planirane smjernice, koje će DFID Komisiji dostaviti tokom jula 2008. godine.

Bajazit Jašarević ukazao je na potrebu educiranja osoblja koje radi na budžetskom procesu. Nije siguran da međunarodna pomoć prati edukaciju osoblja iz izvršne vlasti, čija su znanja i kvalifikacije osnova za pripremanje i realizaciju budžeta, a domaća vlast za tu svrhu ne raspolaže s dovoljno novca.

Ad. 4. Tekuća pitanja

Nakon kraće rasprave o revizorskom procesu doneseni su sljedeći zaključci:

Adem Huskić je, u okviru ove tačke dnevnog reda, predložio zaključak prema Uredu za reviziju institucija BiH, koji su jednoglasno usvojili članovi Komisije, a koji glasi:

„Komisija zahtijeva od Ureda za reviziju institucija BiH da uz izvještaje o finansijskom poslovanju institucija BiH za 2007. godinu dostavi i podatke o visini plaća i drugih naknada koje primaju lica koja obavljaju rukovodne i upravljačke poslove u institucijama BiH po osnovu radnog odnosa, kao i kopije dokumenata na osnovu kojih se vrši isplata plaća i naknada.“

Također, **predsjedavajući Komisije** predložio je zaključak, koji je jednoglasno usvojen, a koji glasi:

„Komisija će na svoju narednu sjednicu pozvati predstavnike institucija BiH koje nisu dostavile informacije o preduzetim aktivnostima u vezi sa zaključcima i preporukama iz izvještaja o obavljenoj reviziji za 2006. godinu usvojenih na Komisiji i Predstavničkom domu, tj. koje nisu postupile po ponovnom zahtjevu Komisije za dostavu od 14.3.2008. i 20.3.2008. s ciljem njihovog saslušanja u okviru posebne tačke dnevnog reda.“

Sekretar Komisije
Željko Kosmajac

Predsjedavajući Komisije
mr. ecc.sc. Sadik Bahtić